

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอ แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 และ เขต 2 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อสร้างแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 และเขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 และเขต 2 โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 3 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด ครอบคลุมการบริหารงบประมาณ 7 ด้าน และ กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติจบการศึกษาระดับปริญญาโท และ ปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จำนวน 5 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ขั้นที่ 2 การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ มีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท และมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงบประมาณ ไม่ต่ำกว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงบประมาณ เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่ามัธยฐาน มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00 จะถือว่าเป็นรายการที่มีความเหมาะสม

ขั้นที่ 3 การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 เขต 2 ได้แก่ ผู้จัดการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเงิน จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงบประมาณ เป็นแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

90

ปลายปิดชนิดมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1.0 จะถือว่าเป็นรายการที่มีความเป็นไปได้

สรุปผลการวิจัย

1. แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และเขต 2 ที่สร้างขึ้นมีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา รวม 7 ด้าน จำนวน 67 รายการ

2. แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ ทั้ง 7 ด้าน รวม 67 รายการ ประกอบด้วย (1) ด้านการวางแผนงบประมาณ จำนวน 9 รายการ ซึ่งเรียงลำดับจากรายการที่ได้คะแนนสูงสุด 3 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องซึ่งกันและกัน 2) โรงเรียน มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ 3) โรงเรียนมีการควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลของงาน / โครงการ / กิจกรรมเป็นระยะ (2) ด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม จำนวน 10 รายการ ซึ่งเรียงลำดับจากรายการที่ได้คะแนนสูงสุด 3 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการหาต้นทุนรวมของผลผลิตซึ่งเป็นผลรวมของต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม 2) โรงเรียนมีการปรับปรุงงบประมาณให้เหมาะสมกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง 3) โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ในการจำแนกหาต้นทุน และค่าใช้จ่ายที่เชื่อมโยงต้นทุนสู่ผลผลิต (3) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 10 รายการ ซึ่งเรียงลำดับจากรายการที่ได้คะแนนสูงสุด 3 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียนดำเนินการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์แต่ละครั้งทำโดยวิธีให้ผู้ขาย เสนอราคาหลายราย หรือประกวดราคา 2) โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ทุกครั้งก่อนการจัดซื้อ 3) โรงเรียนมีการจัดซื้อจัดจ้าง ปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบวิธีปฏิบัติของสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติม) (4) ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ จำนวน 9 รายการ ซึ่งเรียงลำดับจากรายการที่ได้คะแนนสูงสุด 3 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคารแล้วแต่กรณีภายในวันที่ได้รับเงินนั้น โดยให้แสดงว่าได้รับเงินจากใบเสร็จรับเงินเล่มใด เลขใด และจำนวนเท่าใด 2) การจ่ายเงิน ต้องมีหลักฐานการจ่ายไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินเรียกหลักฐานการจ่ายหรือให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อในหลักฐานการจ่ายเงิน โดยที่ยังมิได้มีการจ่ายเงินให้เจ้าหนี้หรือ ผู้มีสิทธิรับเงิน 3) โรงเรียนให้ผู้มีอำนาจการจ่ายเงินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจ อนุมัติการจ่ายเงินลงลายมือชื่ออนุมัติในหลักฐานการจ่ายเงินทุกฉบับ (5) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

91

ดำเนินงาน จำนวน 9 รายการซึ่งเรียงลำดับจากรายการที่ได้คะแนนสูงสุด 3 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียน มีหลักการและใช้หลักการในการบันทึกรายรับรายจ่ายเป็นแนวดำเนินการไว้ชัดเจน 2) โรงเรียน มีการรายงานผลของการทำงานเกี่ยวกับ เงินงบประมาณ ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ 3) โรงเรียน มีการตรวจสอบบัญชีประจำปี โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (6) ด้านการบริหารสินทรัพย์ จำนวน 10 รายการ ซึ่งเรียงลำดับจากรายการที่ได้คะแนนสูงสุด 3 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการทำบัญชี รับจ่าย วัสดุ ครุภัณฑ์ 2) โรงเรียนมีการบำรุงรักษาสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่ ตลอดเวลา 3) โรงเรียนมีการลงทะเบียนสินทรัพย์ให้ครบถ้วน และมีการตรวจสอบข้อมูลและสภาพ ของสินทรัพย์ทุกสิ้นปีงบประมาณ (7) ด้านการตรวจสอบภายใน จำนวน 10 รายการ ซึ่งเรียงลำดับ จากรายการที่ได้คะแนนสูงสุด 3 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ระบบงานและวิธีการปฏิบัติของแต่ละกิจกรรมว่าเป็นไปตามที่กำหนด โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความประหยัด 2) โรงเรียนมีการตรวจสอบบัญชีการเงินว่าถูกต้องเป็นปัจจุบัน 3) โรงเรียน มีการตรวจสอบการรับจ่ายเงินว่าได้นำหลักฐานลงบัญชีถูกต้องครบถ้วน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สรุปแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 และ เขต 2 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ ทั้ง 7 ด้าน รวม 67 รายการ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ จำนวน 9 รายการ ได้แก่ (1)โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องซึ่งกันและกัน (2) โรงเรียนมีการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผลของงาน/โครงการ/กิจกรรมเป็นระยะ (3)โรงเรียนมีการจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง 3 ปี ในงบดำเนินการและ งบลงทุนสอดคล้องกับชัยสิทธิ์ เถลิ้มมีประสิทธิ์ (2544 : 10) กล่าวว่า ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงาน เป็นระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจ (Mission) ขององค์กร จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน งาน/โครงการ อย่างเป็นระบบ มีการติดตาม และ ประเมินผลสม่ำเสมอ เพื่อวัดผลสำเร็จของงานเป็นระบบที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากร การเงิน และพัสดุที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของงานหรือพันธกิจต่างๆ ขององค์กร หรือของ รัฐบาลภายใต้ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) เพื่อก่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและทำให้ประเทศชาติมั่นคง มั่นคง และพึ่งตนเองได้ สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ สุมาลัย วิถาทานัง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามระบบ งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา นำร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

92

นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนงบประมาณ โรงเรียนได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการที่เป็นระบบตามหลักวิชาการ โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ จำนวน 3 คน ที่มีความรู้เรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นอย่างดีรวมกับการสังเคราะห์โดยยึดหลักมาตรฐานการเงิน 7 ด้าน มาเป็นแนวทาง แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และหลักวิชาการ และผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งงานด้านการวางแผนงบประมาณจะมีความสำคัญที่สุดในการบริหารงบประมาณเพราะถ้ามีแผนงานและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนก็จะทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า แนวทางการบริหารงบประมาณด้านการวางแผนงบประมาณ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 9 รายการ

2. ด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 10 รายการ ได้แก่

- (1) โรงเรียนมีการหาต้นทุนรวมของผลผลิตซึ่งเป็นผลรวมของต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม
- (2) โรงเรียนมีการปรับปรุงงบประมาณให้เหมาะสมกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง
- (3) โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ในการจำแนกหาต้นทุน และค่าใช้จ่ายที่เชื่อมโยงต้นทุนสู่ผลผลิต สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 2-3) กล่าวว่า ต้นทุนผลผลิตหรือบริการเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดทำและบริหารงบประมาณเพราะต้นทุนเป็นตัวเลขที่แสดงถึงราคาของผลผลิตหรือบริการที่รัฐบาลจะต้องจัดซื้อจากหน่วยงานภาครัฐ นับเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงเป็นประโยชน์ในการพิจารณา ทบทวนการดำเนินงานของหน่วยงานว่า งาน/โครงการดังกล่าวจะดำเนินการต่อไปหรือหยุดดำเนินการ หากการดำเนินงานไม่มีประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ จำเป็นต้องจัดวางระบบในการคิดต้นทุนผลผลิตที่เหมาะสมและสามารถแสดงผลได้โดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการควบคุม การดำเนินงานและการติดตามตรวจสอบนอกจากนั้นจะต้องมีระบบการบริหารต้นทุนที่จะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการคำนวณต้นทุนกิจกรรมต้องนำต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงมาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบต้นทุนที่แท้จริง จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า แนวทางการบริหารงบประมาณด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 10 รายการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

93

3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 10 ราย ได้แก่ (1) โรงเรียนดำเนินการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์แต่ละครั้ง ทำโดยวิธีให้ผู้ขาย เสนอราคาหลายราย หรือประกวดราคา (2) โรงเรียนมีการดำเนินการจัดซื้อการซื้อวัสดุครุภัณฑ์ได้ในราคาที่เหมาะสมและมีคุณภาพดี (3) โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ทุกครั้งก่อนการจัดซื้อสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 2-3) กล่าวว่า ระบบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดการประหยัดในการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน และจะมีผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนของผลผลิตหรือบริการ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการแข่งขันโดยเสรี โปร่งใส และตรวจสอบได้ จะเป็นการลดการสูญเสียเงินงบประมาณได้อย่างมาก ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจะต้องจัดวางระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่ดี มีแผนในการจัดซื้อที่จะบ่งบอกว่าจะจัดซื้อพัสดุชนิดไหนในเวลาใด และจะจัดซื้ออย่างไร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้ทันเวลา มีปริมาณมีคุณภาพและมีราคาที่เหมาะสมในทำนองเดียวกันจะต้องมีแผนในการจัดจ้างที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประหยัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดซื้อจัดจ้างจะต้องทำด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบวิธีปฏิบัติของสำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติม) จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า แนวทางการบริหารงบประมาณด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 10 รายการ

4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 9 รายการ ได้แก่ (1) โรงเรียนมีการบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารแล้วแต่กรณีภายในวันที่ได้รับเงินนั้น โดยให้แสดงว่าได้รับเงินจากใบเสร็จรับเงินเล่มใดเลขใดและจำนวนเงินเท่าใด (2) การจ่ายเงิน ต้องมีหลักฐานการจ่ายไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่จ่ายเงิน เรียกหลักฐานการจ่ายหรือให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อในหลักฐานการจ่ายเงิน โดยที่ยังมิได้มีการจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่ หรือ ผู้มีสิทธิรับเงิน (3) โรงเรียนให้ผู้มีอำนาจการจ่ายเงิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจ อนุมัติการจ่ายเงินลงลายมือชื่ออนุมัติในหลักฐานการจ่ายเงิน ทุกฉบับ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุมาลัย วิภาทานัง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนมัธยมศึกษานำร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ โรงเรียนได้ปรับระบบบัญชีเป็นการบันทึกบัญชีรับรู้อย่างได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงานที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง และใช้การควบคุมงบประมาณเป็นกลไกสำหรับประกันความคล่องตัวของงบประมาณ ปัญหาที่พบคือ บุคลากรขาดความเข้าใจที่ชัดเจน มีภารกิจการสอนมาก และระบบการจัดทำบัญชีมีความซ้ำซ้อน ข้อเสนอแนะในการแก้ไขคือ จัดให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง ลดการปรับเปลี่ยนงานบ่อย ๆ และคัดเลือกบุคลากรควรเน้นความสามารถเฉพาะด้านมากขึ้น ทั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

94

อาจเป็นเพราะ การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณเป็นการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการเงินและรายการทางบัญชี จะต้องแสดงถึงรายการที่จำเป็นและความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณ และการคำนวณต้นทุนต่อหน่วย จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า แนวทางการบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 9 รายการ

5. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 9 รายการ ได้แก่ (1) โรงเรียนมีหลักการและใช้หลักการในการบันทึกรายรับรายจ่ายเป็นแนวดำเนินการไว้ชัดเจนหรือไม่ (2) โรงเรียนมีการตรวจสอบบัญชีประจำปี โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (3) โรงเรียนจัดให้มีรายงานประจำปีเกี่ยวกับการเงิน งบประมาณ รายรับ รายจ่าย ไว้ สอดคล้องกับมิเชล (Michel, 2004 : 1017) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการปฏิบัติงานของระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารทางการเงิน พบว่า การจัดการทางบัญชีเป็นการเพิ่มมาตรการทางการเงิน และบัญชีของสหรัฐอเมริกา ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ การกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และการรายงานต้นทุนทางการเงินซึ่งมีความเกี่ยวข้องกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิรุตต์ เข็มเงิน (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของหน่วยงานปฏิบัติในส่วนภูมิภาค กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ควรมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือนำข้อมูลทางการเงินปีที่ผ่านมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน จัดสรรงบประมาณตามแผนโดยให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดทำเอกสารหลักฐานให้ถูกต้องตามระเบียบ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารรับรู้และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การรายงานทางการเงินและ ผลการดำเนินงานเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการติดตามและประเมินผล จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า แนวทางการบริหารงบประมาณด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 9 รายการ

6. ด้านการบริหารสินทรัพย์มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 10 รายการ ได้แก่ (1) โรงเรียนมีการทำบัญชีรับจ่าย วัสดุ ครุภัณฑ์ (2) โรงเรียน มีการบำรุงรักษาสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา (3) โรงเรียนมีการลงทะเบียนสินทรัพย์ให้ครบถ้วน และมีการตรวจสอบข้อมูลและสภาพของสินทรัพย์ทุกสิ้นงบประมาณ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิรุตต์ เข็มเงิน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของหน่วยงานปฏิบัติในส่วนภูมิภาค กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสินทรัพย์ กรณีศึกษาได้ดำเนินการเฉพาะการตีราคาทรัพย์สินเท่านั้น โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากร ต้องตีราคาทรัพย์สินตามแนวปฏิบัติในการตีราคาสินทรัพย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

95

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุมาลัย วิลาทานัง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา นำร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสินทรัพย์ โรงเรียนได้จัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ และป้องกันการสูญหาย เสียหายด้วยระบบการควบคุมที่ดี ปัญหาที่พบคือ บุคลากรผู้ปฏิบัติขาดความเข้าใจในการตีราคาสินทรัพย์บางแห่งไม่ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแล ข้อเสนอแนะในการแก้ไขคือ จัดให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบ และแต่งตั้งให้มีผู้รับผิดชอบควบคุมสินทรัพย์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การบริหารสินทรัพย์ การดำเนินงานของโรงเรียนจะต้องใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ให้คุ้มค่า เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงงบประมาณอันเนื่องมาจากการใช้สินทรัพย์ จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่า แนวทางการบริหารงบประมาณด้านการบริหารสินทรัพย์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 10 รายการ

7. ด้านการตรวจสอบภายใน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 10 รายการ ได้แก่ (1) โรงเรียนมีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ระบบงานและวิธีการปฏิบัติของแต่ละกิจกรรมว่าเป็นไปตามที่กำหนดหรือโดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความประหยัด (2) โรงเรียนมีการตรวจสอบบัญชีการเงินว่าถูกต้องเป็นปัจจุบัน (3) โรงเรียน มีการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง ได้ถูกต้องตามระเบียบ สอดคล้องกับ อังสนา ศรีประเสริฐ (2547 : 81-83) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการตรวจสอบภายในคือ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง และสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการวิเคราะห์ ประเมิน และให้คำแนะนำต่าง ๆ เมื่อหน่วยงานอื่นต้องการรวมถึงการสนับสนุนให้มีระบบการควบคุมที่มีประสิทธิภาพภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณ นอกจากการช่วยเหลือดังกล่าวแล้วในปัจจุบันงานตรวจสอบภายในยังมีส่วนช่วยในการดำเนินงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และตรงตามความต้องการขององค์กร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การตรวจสอบภายในเป็นกลไกที่สำคัญในการควบคุมการใช้งบประมาณให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่า แนวทางการบริหารงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้ง 10 รายการ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรนำแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

96

ภาคกลางเขต 1 และ เขต 2 ที่ผู้วิจัยนำเสนอขึ้นไปประกาศใช้เป็นแนวทางการบริหารงบประมาณสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

1.2 นายกสภาค โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้ใช้แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้กับผู้บริหาร โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาทุกเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นที่ยอมรับของชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และสังคม มากขึ้น

1.3 ผู้รับใบอนุญาต ควรมีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการเงิน 7 ด้าน ให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณของโรงเรียน

1.4 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ควรมีการติดตาม ประเมินผล การใช้แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคของการนำแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 ไปปฏิบัติ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2